

Tolna

vármegye

Válgységi
Hísvéjkei

járás

(kör) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Hísvéjke

~~magy~~ (kis) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határára. (Rendszerint a dülő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

Hísvéjke eredetileg tiszta magyar község volt. Az itt lakó németek nem egyszerre, hanem családoként vándoroltak be a környékre német ajkú községekkel. Mindig Tolnamegyéhez tartozott. Nemzetiségi neve: Magyarvejke.

nem

Tók

urbéres község

Kis község; változás nem történt.

Allami anyakönyvi terület mindig is Hísvéjke.

nincs.

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, -patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a területük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily területűek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe csatolva egy db
~~nincs csatolva.~~

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földművelés, ipar, bányászat, földművelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házasodási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

Északról Závod 7.5 km. keletről Nagyvajda 3, délről Lúcska 3.5 és nyugatról Langyel 5 a határ 7 km.

dombos vidék

nincs

7.960.

kat. hold (birtokívek adatai alapján).

7.392. k. hold szántó, 59. k. hold rét (kaszáló),

706. k. hold szőlő (beültetett), 760. k. hold

legelő, 749. k. hold erdő, - k. hold

nádas, 94. k. hold terméketlen (ut, szikla, homok, mocsár, kőbánya).

nincs

nincs

nincs

712.

lélek.

704. r. kath., - g. kath., - ref.,

3. ág. h. ev., 5. izr., - egyéb

358. magyar, 354. német, - tót,

- rutén, - oláh, - horvát,

egyéb.

Belterületen 712.

nincs

földművelés

160 ház 394. lakással

Kövjegyzői lak. -

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előjárók. Biró. Törvény- (másod-) biró. 4. esküdt,
(Nem névszerint töltendő ki.) (tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám
2 jegyző, segédjegyző, orvos
Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.
(Kisközségben csak a székhely község lapján állatorvos, 7. irodai alkalmazott,
kell kitölteni.) pénztári alkalmazott, egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)
nincs
- Napidíjas irodai alkalmazottak:
- Szegődményes alkalmazottak: 1 hivatalnok, 1 kisbiró (küldönc), 7. bába,
7. éjjeli őr és 3. gazdasági alkalmazott.
Helyben km.
- A jegyzőség székhelye és távolsága:
2. A községi képviselőtestület létszáma: 6. virilista, 6. választott tag, 2-2. pótag
- Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ. 3. választ 3-at A község egy választókerületet alkot.
választ 6. évre
3. Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára? nincs

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai szerint járható útvonalon):
Lécsárd 25. km.
Bonyhád 75⁵ km.
Bonyhád 75⁵ km.
Lávod 7⁵ km.
- A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy)
Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:
Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és ~~folyamőrség~~ székhelye és távolsága: Helyben km.
Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll? Van, tag. Nincs.
Van-e a községben toloncállomás? Van. Nincs.
Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi biráskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.) nincs.
6. A községi tűzoltóság szervezete: Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság tag.
Kötelezett tűzoltóság.
7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve? Van. Nincs.
- Van-e járdalerakási szabályrendelete? Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Körorvos székhelye és annak távolsága:
Hány magánorvos lakik a községben:
Községi bábák száma:
Körbába lakóhelye és annak távolsága:
Okleveles magánbábák száma:
Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol?
Legközelebbi közkórház hol van és milyen távol?
Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telep)

9. A gondozott szegények száma:
Elhagyott gyermekek száma?
10. Milyen a község ivóvize?

- Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?
Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.
Van-e csatornázása?

11. Korcsmák és vendéglők száma?

- Van-e szálloda, fogadó és hány?
Van-e községben közfürdő?

12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra?
A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva?

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága:
Kir. járásbiróság székhelye és távolsága?

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága:

- *Kir. adóhivatal székhelye és távolsága:
Kir. pénzügyőri szakasz, ~~vámőrs,~~ ~~vámőrségi~~
~~kirendeltség,~~ székhelye és távolsága:

- Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága:

Lauzyel 5. km.

nincs

egy

-

nincs

Lauzyel 5. km.

Lécsvárd 25. km.

- Van - szegényház - Nincs.

- intézeti ápolásban, - magán ápolásban.

egy leány gyermek.

jó

Van ártézi kutja, nem vízvezeték
nincs; kutvizet egészséges.

nincs

1.

korcsma, - vendéglő, - kávéház.

nincs

nincs

nincs

nem

Lécsvárd 25. km.

Bonyhárd 15.5 km.

Lécsvárd 25. km.

Bonyhárd 15.5 km.

Pevél 5.5 km.

Fécs 45. km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középkisiskolák vagy más szakiskolák (iparostanociskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:

Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

Közt. tanterem 2 tanerő
r. kath. elemi népiskola. -

Gazdasági inasok iskolája..

nincs

nincs

Kisvölgyi Levente Egyesület. -

Izraeliárd 25. km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénenkint időről-időre kivett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

R. kath. fiókegyház; anyaegyház Fáyvodon 7^{1/2} km. -

Fáyvölgyi püspökség, völgyesi esztercsi kerület. -

Bonyhád 7^{1/2} km. -

nincs

Párber és hitközségi adó

R. kath. iskolaszék

nincs; r. kath. iskolaszék. -

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszobor, honvédemlék vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozgóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

A Kisvölgyi községi hitközség
keretében népies könyvtára. -

Az elesett hősök emlékére már
ványtable a templomban. -

nincs

R. kath. olvasókör. -

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellékvonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Van-e posta, távirta, távbeszélő állomása?

3. Melyik községi közlekedési utvonálhoz járul hozzá a község?

Községi (közvilágító) utak hossza?

Van-e kövezet-vámszedési joga.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezte van-e a birtokossági tanács?

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Van-e legelő-rendtartás?

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Be van-e ültetve?

A Bonyhád - Lengyeli megyei úttól
a Lengyel - Kúrdi országúttól 5 Km.
Hidak stb. nincsenek.

A Budapest - Dombóvári főv.
váltól 14⁵/₂ Km. - Vasútállomás
Kúrd - Cibirár 14⁵/₂ Km.

nincs

Posta helyben; távirta & távbeszélő
állomás Lengyelen 5 Km. -
Bonyhád - Lengyeli megyei úthoz.
10⁵/₂ km.

Igen. — Nem.

Nagybirtok nincs.
Középbirtok: 1; gróf Apponyi Landoré 184
és a kincselei közbirtokosság 236. k. hold
Kisbirtok átlagos kiterjedése 73. hold
Törpe " " " 2. "

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

nincs

igen

A közbirtokosságnak egy 156. holdas

igen

igen

igen, szervezete van

Lehelvárd 25 Km. -

nincs

Igen, 800² ol. -

Bányban. -

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hivatalos célokra szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben töltendő ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

A községnek egy háza 4 szobával és 4 mellélhelyiséggel a szendörövény kertbe adva. -

A kör községének egy háza: körjegyzőnek 5 szoba és 5 mellélhelyiség adóügyi jegyzőnek 1 szoba, körorvosnak 1 szoba, 2 iroda és 1 írási társi helyiség. -

keres. -

24. kat. hold szántó és rét,

..... legelő, kat. hold erdő,

egyéb 54. hold út és árok. -

21. hold kishaszonbérletben. -

Körjegyzőnek 3 hold szántó. -

szántó

nincs

Kadaivati jog. -

Földadó 2.894 K 26 f. Házadó 7.125. K

..... f. Ált. kereseti adó 795 K 50 f. Tár-

sulati adó K f. Vagyon- és jöv.

adó 7.126 K - f.

Fogyasztási adó és szolgáltatási illet. május élt. ker. adó. -

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

Bonyhádra köves út és Domborvár - László-sárd irányában a község érintésével vasút építése. -

A község pecsétjének lenyomata:

Községi (kör-) jegyző.

Kisvejte község vázlatos térképe:

